

Na temelju članka 5. Uredbe o osnivanju Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ („Narodne novine“, br. 54/13 i 140/14) i članka 27. stavka 1. točke 11. Statuta Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ (URBROJ: 120-01/2014 od 10. ožujka 2014., BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-15-01-6 od 18. svibnja 2015., BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-15-01-12 od 4. kolovoza 2015., BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-17-01-2 od 21. kolovoza 2017., BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-18-01-2 od 15. lipnja 2018., BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-19-01-1 od 25. veljače 2019. i Pročišćeni tekst, BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-19-01-4 od 16. travnja 2019. godine, dalje: Statut), a sukladno članku 21. Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 92/10) i članku 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 116/11), Upravno vijeće Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ na sjednici održanoj dana 2. srpnja 2021. godine, uz pribavljenu suglasnost Ministarstva hrvatskih branitelja, donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA JAVNE USTANOVE „MEMORIJALNI CENTAR DOMOVINSKOG RATA VUKOVAR“

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Javna ustanova „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ (u daljnjem tekstu: Javna ustanova) ovim Pravilnikom utvrđuje mjere i poslove u svezi provedbe i unapređenja zaštite od požara u svim građevinama a sukladno Zakonu o zaštiti od požara i propisima vezanim za zaštitu od požara.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

1. temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara
2. broj, naziv radnog mjesta i stručna osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara
3. ustrojstvo i način obavljanja kontrole provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole
4. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara
5. obveze djelatnika u slučaju nastanka požara
6. način upoznavanja djelatnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenje evidencije o tome
7. način osposobljavanja djelatnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenje evidencije
8. održavanje opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara i
9. mjere zaštite od požara kojima se otklanja i / ili smanjuje opasnost od nastajanja požara.

Članak 3.

Prilozi ovom Pravilniku su:

1. Evidencija radnika osposobljenih za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara spašavanje osoba i imovine
2. Popis i raspored vatrogasnih aparata
3. Evidencija redovnog pregleda vatrogasnih aparata
4. Evidencija periodičnog servisa vatrogasnih aparata i
5. Evidencija ispitivanja funkcionalnosti sustava za gašenje požara.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, Elaborati, Planovi evakuacije, evidencije, uvjerenja i druge isprave iz područja zaštite od požara pohranjuju se i čuvaju kod osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenja stanja zaštite od požara.

Članak 5.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama i na prostorima tvrtke, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevine, instalacija, strojeva, uređaja i drugih sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne naravi utvrđene Zakonom, pod zakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Odgovorna osoba za provedbu propisanih mjera zaštite od požara je ravnatelj Javne ustanove.

Članak 6.

Svaki djelatnik dužan je provoditi propisane mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, pod zakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom, drugim uputama, upozorenjima i zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovoga članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi nalaze na radu u građevinama i na prostorima Javne ustanove radi privremenog ili povremenog obavljanja posla.

Djelatnici drugih pravnih osoba koji obavljaju određene poslove u građevinama i na prostorima Javne ustanove dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i nalogova osobe raspoređene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Odgovornu osobu vanjskog izvođača radova za provođenje mjera zaštite od požara prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime odgovorne osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koju mu izdaje osobe raspoređene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

Članak 7.

Ostale osobe koje obavljaju usluge i sl. u prostoru i građevinama Javne ustanove dužni su pridržavati se mjera zaštite od požara propisanih ovim Pravilnikom. Međusobni odnosi u svezi provođenja mjera iz stavka 1. ovog članka mogu se utvrditi ugovorom između Javne ustanove i pružatelja usluge.

II. NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA TE OVLAŠTENJA I OBVEZE STRUČNE OSOBE ZADUŽENE ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 8.

Sukladno općem propisu kojim se uređuje zaštita od požara, za obavljanje poslova zaštite od požara ravnatelj Javne ustanove svojim aktom imenuje stručnu osobu odgovornu za provedbu zaštite od požara.

Članak 9.

Imenovana (u daljnjem tekstu stručna) osoba je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u svim građevinskim dijelovima i prostorima u vlasništvu ili na korištenju Javne ustanove, te na svim radnim mjestima.

Obveze stručne osobe za provedbu zaštite od požara

Članak 10.

Stručna osoba zaštite od požara prati propise iz predmetnog područja u cilju provedbe i poboljšanja razine zaštite od požara.

U cilju unapređenja zaštite od požara savjetuje ravnatelja o potrebnim financijskim ulaganjima radi provedbe propisanih mjera zaštite od požara i prihvaćenim pravilima tehničke prakse.

Članak 11.

Stručna osoba zaštite od požara pri obavljanju kontrole i nadzoru nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija, neposredno priopćava rezultate ravnatelju Javne ustanove.

Stručna osoba zaštite od požara surađuje s ovlaštenim tvrtkama, institucijama, Profesionalnom vatrogasnom postrojbom i nadležnom Inspekcijom zaštite od požara PU u cilju provođenja propisanih mjera i poboljšanja razine zaštite od požara.

Članak 12.

Stručna osoba zaštite od požara utvrdi da u radnim i pomoćnim prostorijama ili drugim prostorima nisu zadovoljeni sigurnosni uvjeti za daljnji rad, dužan je o tome izvijestiti ravnatelja Javne ustanove. Svaki djelatnik dužan je odmah sam ili preko svog neposrednog rukovoditelja prijaviti Stručnoj osobi zaštite od požara svaki veći poremećaj ili uočenu opasnost od požara ili eksplozije.

Članak 13.

Stručna osoba zaštite od požara obavlja sljedeće poslove:

- kontrolu primjene propisa iz zaštite od požara na projektu za izgradnju novih
- rekonstrukciju postojećih građevina te kod nabavke opreme i sredstava za rad
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova
- izdavanje potrebnih dozvola za kretanje i rad s otvorenim plamenom u ugroženim prostorima
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti radnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija ili adaptacija na građevinama, instalacijama i opremi za rad glede provođenja mjera zaštite od požara
- daje zahtjev za nabavu potrebne opreme i sredstava za gašenje požara
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole provedbe propisanih mjera zaštite od požara, a koje ovise o specifičnosti svakog radnog procesa
- prati primjenu propisa i normi iz područja zaštite od požara te sudjeluje u izradi novih ili predlaganju promjena postojećih
- brine o izradi i dopuni općeg akta (Pravilnika zaštite od požara), uputa za rad na siguran način i drugih akata iz područja zaštite od požara
- koordinira organizaciju osposobljavanja i obuke radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara
- koordinira organizaciju redovitog servisiranja i funkcionalnog ispitivanja uređaja i sredstava za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara
- koordinira organizaciju redovitog, propisanog ispitivanja instalacija, strojeva i postrojenja iz zaštite od požara u skladu s važećim Zakonom i tehničkim propisima

Članak 14.

Stručna osoba zaštite od požara obavlja stručno - tehničke i operativne poslove u području zaštite od požara i neposredno je odgovoran ravnatelju Javne ustanove za organizaciju, operativnu pripremljenost i provedbu preventivnih mjera zaštite od požara na građevinama, građevinskim dijelovima i prostorima Javne ustanove.

Članak 15.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom propisanih mjera zaštite od požara, Stručna osoba zaštite od požara ima pravo:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost drugih radnika ili imovine Javne ustanove u požarno ugroženom području, bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl. te o tome izvijestiti ravnatelja Instituta
- zapovjediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili život i zdravlje ljudi
- obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koji pokaže nepoznavanje uputiti na dodatnu obuku
- utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti neposrednom rukovoditelju, te o tome izvijestiti ravnatelja.

III. OBVEZE RUKOVODITELJA ODJELA, DJELATNIKA ODJELA TEHNIČKIH POSLOVA I ODRŽAVANJA I SVIH DRUGIH DJELATNIKA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I ODGOVORNOSTI ZBOG NEPROVOĐENJA

Članak 16.

U Javnoj ustanovi, pored ravnatelja i stručne osobe zadužene za provedbu zaštite od požara, poslove zaštite od požara obavljaju:

- rukovoditelji pojedinih odijela
- djelatnici odjela Tehničkih poslova i održavanja
- svi drugi djelatnici.

Članak 17.

Obveze rukovoditelja odijela:

- svakodnevno obavljaju kontrolu primjene propisanih mjera zaštite od požara u prostorijama i prostorima u svom djelokrugu rada te o uočenim nedostacima odmah izvješćuju stručnu osobu za zaštitu od požara
- osigurava provođenje mjera zaštite od požara (isključivanje neispravnih električnih uređaja, dostupnost hidranata i vatrogasnih aparata, provođenje zabrane pušenja i dr.)
- brinu da prostorije i prostori budu uredni i čisti, hodnici prohodni, da se otpadni materijal svakodnevno iznosi
- poduzimaju mjere da se uočeni nedostaci otklone
- potiču radnike na provođenje propisanih mjera zaštite
- brinu da ni jedan novozaposleni radnik ne počne s radom, a da nije upoznat s opasnostima na radnom mjestu, mjerama zaštite, te da je stručno i praktički osposobljen za gašenje požara i uporabu vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara
- udaljuju s posla radnika koji pri radu ne provodi ili ne primjenjuje mjere zaštite od požara, o čemu izvješćuju ravnatelja
- nalažu prekidanje rada na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini ako utvrde da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara ili se poslovi izvode na način suprotan pravilima zaštite od požara, o čemu izvješćuje osobu zaduženu za provedbu zaštite od požara
- predlažu poboljšanje i unapređenje mjera zaštite od požara
- izvješćuju stručnu osobu zaduženu za provedbu zaštite od požara o svakom nastalom požaru ili mogućoj opasnosti za nastanak i širenje požara
- rade i druge poslove iz područja zaštite od požara koje im povjeri ravnatelj

Članak 18.

Obveze djelatnika odjela Tehničkih poslova i održavanja:

- provode svakodnevni nadzor ispravnosti instalacija, strojeva i uređaja
- provode svakodnevni nadzor nad dostupnosti upozorenja u svezi sa zaštitom od požara na odgovarajućim mjestima
- provode periodične preglede funkcionalnosti i kompletnosti protupožarnih aparata, hidranata i druge protupožarne opreme te dostavljaju pisano izvješće stručnoj osobi zaduženoj za provedbu zaštite od požara
- ne ispravne protupožarne aparate odmah zamjenjuju ispravnima

- provode vizualne preglede ispravnosti automatskog sustava za dojavu i gašenje požara te o uočenim nepravilnostima izvješćuju stručnu osobu za provedbu zaštite od požara
- obavljaju požarni nadzor kod poslova zavarivanja i sličnih radova koji predstavljaju požarnu ugrozu
- odgovaraju za odvoz smeća i drugog otpadnog materijala
- rade i druge poslove iz područja zaštite od požara koje im povjere nadređene osobe

Članak 19.

Obveze svih djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara u svim radnim i pomoćnim prostorijama i prostorima Javne ustanove
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara odmah prijaviti neposrednom rukovoditelju
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na prostoru i u prostorijama Javne ustanove
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje curenje, prosipanje i istjecanje po radnim površinama
- brinuti se da pristup opremi i sredstvima za gašenje požara bude slobodan i moguć kako bi se oprema i sredstva za gašenje požara nesmetano koristila
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije
- aktivno sudjelovati u gašenju požara u svim prostorijama i prostorima Javne ustanove
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima ovješnim i nalijepljenim za njihovu upotrebu.

Članak 20.

Odgovornosti svih uposlenika zbog nepoštovanja propisanih i naređenih mjera zaštite od požara.

- postupak za utvrđivanje povrede radne obveze, vrste lakših i težih povreda radne obveze, mjere i način izvršenja mjera utvrđuju se odgovarajućim općim aktom
- pri izradi općeg akta iz stavka 1. ovoga članka u dijelu kojim se utvrđuje povreda radne obveze iz zaštite od požara obvezno sudjeluje stručna osoba za zaštitu od požara
- za neosiguravanje financijskih sredstava za provođenje zakonom i pod zakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je ravnatelj Javne ustanove
- rukovoditelji i svi djelatnici odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, a na kojima nisu poduzete zakonom i pod zakonskim aktima propisane, naređene ili priznate mjere zaštite od požara
- za povrede obveza iz područja zaštite od požara postupak za utvrđivanje odgovornosti izricanje mjera isti je za sve djelatnike na pojedinim radnim mjestima
- u provođenju postupka zbog povreda obveza ocjenjuje se na koji način se provode mjere zaštite od požara u prostorijama i prostorima za koje je djelatnik zadužen.

Članak 21.

Zbog povreda radne obveze iz zaštite od požara djelatniku se može izreći jedna od mjera utvrđenih općim aktom.

Lakše povrede radne obaveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi za zaštitom požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta
- ne prijaviti pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije
- nemarno ili nesavjesno ponašati se prema opremi i sredstvima za gašenje požara
- odbiti rad duži od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurana mjere zaštite od požara.

Svi radnici obavljaju preventivni nadzor prostorija i prostora u vremenu i na način koji propiše stručna osoba zadužena za zaštitu od požara uz suglasnost ravnatelja.

Članak 22.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksploziva su:

- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara odnosno ako su uzrokovane posljedice po zdravlje i život radnika
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do posljedica po djelatnike ili imovinu
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila šteta za život i zdravlje djelatnika odnosno imovinu Javne ustanove
- neopravdano odbiti izvršiti pojedine odluke, instrukcije i naputka iz zaštite od požara koje je donio i naložila stručna osoba za provedbu zaštite od požara i ili ravnatelj, a zbog čega je došlo do požara ili eksplozije s posljedicama po život i zdravlje radnika ili imovine Javne ustanove
- ne prijaviti stručnu osobu za provedbu zaštite od požara pojavu (kvar i sl.) koji može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala posljedica za život i zdravlje djelatnika ili imovine
- ne držati se propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena šteta za život i zdravlje djelatnika ili imovine
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala šteta za život i zdravlje djelatnika ili imovine Javne ustanove.

Članak 23.

Nakon završetka akcije gašenja požara stručna osoba zadužena za provedbu zaštite od požara zajedno s voditeljem akcije gašenja dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprječavanja ponovnog aktiviranja požara
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 24.

Upotrijebljenu opremu i uređaje za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremi na određena mjesta.

Članak 25.

Vatrogasnom intervencijom zapovijeda voditelj evakuacije i spašavanja ili radnik koji je u ugroženom prostoru po zvanju najstariji do trenutka kad na intervenciju izađe Javna vatrogasna postrojba, kad vođenje intervencije preuzima zapovjednik te postrojbe.

IV. DUŽNOSTI DJELATNIKA I POSTUPANJE U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 26.

Svaki djelatnik koji opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu. Ako djelatnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale djelatnike i Javnu vatrogasnu postrojbu (JVP) radi početka gašenja požara.

Prilikom dojave o nastalom požaru JVP, djelatnik je dužan dati slijedeće podatke:

- ime i prezime i broj telefona s kojeg se javlja
- mjesto (lokaciju) požara i najbliži pristup vozilima vatrogasne postrojbe
- je li požar u zgradi (etaža, naziv prostora i smještaj) ili na otvorenom prostoru
- vrstu materijala koji gori (tekućina, drvo, plastika, tekstil i sl.)
- ima li u požaru ozlijeđenih.

Članak 27.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara svaki djelatnik na svom radnom mjestu dužan je :

- isključiti glavnu sklopku za dovod električne struje
- zatvoriti dovod plina na zapornom ventilu (ukoliko se u prostoru koristi plin)
- iznijeti na sigurno, ako je moguće, posude s opasnim tvarima (plinske boce i sl.) ili zapaljivim tekućinama (ukoliko ih ima u prostoru)
- izvesti na siguran prostor motorna vozila
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 28.

Javljanje požara može se ostvariti telefonom, rukovoditelju ili stručnjaku za zaštitu od požara.

Svaki djelatnik ili bilo koja druga osoba koja opazi požar u prostorijama ili na prostoru Javne ustanove ili u neposrednoj blizini ili opazi takovo stanje koje bi moglo izazvati požar, dužna je bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah putem telefona ili usmeno o tome obavijestiti neposrednog rukovoditelja i imenovanu stručnu osobu za provedbu zaštite od požara.

Članak 29.

Prema lokaciji nastanka požara, požar se dojavljuje na sljedeće brojeve telefona:

Javnoj vatrogasnoj postrojbi na broj	193
Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS).....	112
Ravnatelju MCDRVU	0911100669
Tajniku MCDRVU.....	0995283092
Domaru MCDRVU	0994935290

Članak 30.

Stručna osoba za provedbu zaštite od požara i, ili neposredni rukovoditelj odijela koji je ujedno i voditelj evakuacije i spašavanja u objektu mjesta rada čim sazna za požar utvrđuje potrebne mjere, sredstva i opremu za gašenje, organizira gašenje, uzbunjivanje, evakuaciju i spašavanje te pružanje pomoći ozlijeđenim osobama kao i traženje liječničke pomoći sve do dolaska vatrogasne postrojbe i prve pomoći. Stručna osoba za provedbu zaštite od požara dužan je osigurati potrebni broj aparata za gašenje požara, kao i drugu opremu koja se može koristiti u gašenju požara.

Članak 31.

Stručna osoba za provedbu zaštite od požara u dogovoru za zapovjednikom vatrogasne postrojbe po ukazanoj potrebi poslije ugašenog požara na požarištu organizirati dežurstvo s ciljem sprečavanja ponovne pojave požara i osiguranja objekta.

Članak 32.

Upotrijebljenu opremu i sredstva za gašenje požara potrebno je odmah dovesti u ispravno stanje i spremati na određeno mjesto.

V. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA KONTROLE ISPRAVNOSTI I ODRŽAVANJE OPREME I SREDSTVA ZA DOJAVU I GAŠENJE POŽARA

U građevinama Javne ustanove postavljena je ili izvedena sljedeća vatrogasna oprema i sredstva za gašenje požara:

- prijenosni vatrogasni aparati
- stabilni sustavi za gašenje požara - unutarnja i vanjska hidrantska mreža
- stabilni sustav za podizanje tlaka u hidrantskoj mreži sa besprekidnim napajanje el. energijom
- stabilni sustavi za gašenje požara s automatskim radom – mokri sprinkler sustav
- stabilni sustavi za dojavu požara – dimni javljači, ručni javljači požara, vatrodojavna centrala.

1. Održavanje prijenosnih vatrogasnih aparata

Članak 33.

Održavanje prijenosnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled te periodični servis i unutarnji pregled.

Članak 34.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja povjerenstvo iz sastava Odijela tehničkih poslova i održavanja najmanje jednom u tri mjeseca te o istome dostavljaju pisano izvješće stručnoj osobi za zaštitu od požara. Stručnu osobu za zaštitu od požara vodi evidenciju o redovnom pregledu na način propisan *Pravilnikom o vatrogasnim aparatima* (N.N. broj 101/2011) – Upisnik (vidi prilog Pravilnika).

Članak 35.

Uočene nedostatke u redovnom pregledu otklanja povjerenstvo iz sastava Odijela tehničkih poslova i održavanja ili ako je potrebno stručna osoba za zaštitu od požara pokreće postupak angažiranja ovlaštenog servisera vatrogasnih aparata.

Članak 36.

Periodični servis i unutarnji pregled vatrogasnih aparata obavlja tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Proizvođača ili Distributera za obavljanje periodičnog servisa vatrogasnih aparata. Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom u godini.

Sadržaj periodičnog servisa i unutarnjeg pregleda vatrogasnih aparata, ovisno o vrsti i starosti aparata a propisan je *Pravilnikom o vatrogasnim aparatima*. Serviser vatrogasnog aparata obavezan je o izvršenom periodičkom servisu i unutarnjem pregledu voditi evidenciju propisanu *Pravilnikom o vatrogasnim aparatima* koju prosljeđuje stručnoj osobi za zaštitu od požara.

Članak 37.

Mjesto postavljanja aparata za gašenje požara u prostorijama čija površina je veća od 50 m², mora se označiti naljepnicom najmanjih dimenzija 150 x 150 mm, sukladno važećoj hrvatskoj normi HRN ISO 6309, postavljena na visinu na kojoj će biti dovoljno uočljiva. Vrsta, količine i razmještaj aparata mora biti u skladu s klasom požara koji može nastati u građevini i proračunom požarnog opterećenja građevine a što je sve navedeno u Elaboratu zaštite od požara i ili u Planu evakuacije i spašavanja za svaki pojedini objekt. Vatrogasni aparat postavlja se na uočljivim i lako dostupnim mjestima, u blizini mogućeg izbijanja požara na visinu do 1,5m od tla (visina ručke za nošenja) a sve u skladu s Elaboratu zaštite od požara i ili Planom evakuacije i spašavanja za svaki pojedini objekt.

2. Pregled i ispitivanje hidrantske mreže

Članak 38.

Redovni pregled hidrantske mreže obavlja Odijela tehničkih poslova i održavanja tromjesečno o čemu sastavlja pisano izvješće koje dostavlja stručnjaku za zaštitu od požara.

Redovni pregled obuhvaća vizualni pregled općeg stanja opreme – popunjenost ormarića propisanom opremom i opće stanje opreme (H cijev, mlaznica i kotačić ventila; povezanost ventila, cijevi i mlaznice; oštećenost ormarića i sl.).

Uočeni nedostaci moraju se odmah otkloniti a neispravna oprema zamijeniti ispravnom a o svemu izvijestiti stručnu osobu za zaštitu od požara.

Članak 39.

Projektiranje, izvedba i tehnička kontrola hidrantske mreže provodi se prema pravilniku o sustavima za dojavu požara (NN 56/99).

Članak 40.

Funkcionalno ispitivanje unutarnje hidrantske mreže vrši se najmanje jednom godišnje te nakon izvođenja radova ili nakon rekonstrukcije.

Članak 41.

Zidni hidranti moraju biti obojeni crvenom bojom na kojoj se nalazi simbol prema normi HRN ISO 6309.

Članak 42.

Održavanje i ispitivanje hidrantske mreže obavlja se u skladu s *Pravilnikom o hidrantskoj mreži za gašenje požara (NN 08/06.)*. Ispitivanje ispravnosti hidrantske mreže može obavljati ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje Ministarstva unutarnjih poslova RH. S obzirom na požarno opterećenje i površinu objekta hidrantska mreža mora zadovoljiti:

- određeni tlak (od min. 0,25 MPa do max. 1,2 MPa)
- određenu količinu (od min. 25 do max. 450 L/min)
- određenu količinu s obzirom na površinu objekta (od min. 600 do max. 2.100 L/min)

Članak 43.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sastavlja se izvješće u koje se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom ispitivanja. Na kraju izvješća daje se zaključak i izdaje se Uvjerenje o ispravnosti hidrantske mreže.

Članak 44.

Zapisnik o prvom ispitivanju i uvjerenje o ispravnosti sustava s prvog ispitivanja (koje se vrši prije tehničkog pregleda) sustava mora se pohraniti i čuvati trajno.

3. Održavanje i pregled stabilnog sustav za podizanje tlaka u hidrantskoj mreži sa besprekidnim napajanje el. energijom.

Članak 45.

Redovni godišnji pregled hidrostanice izvodi registrirana tvrtka, a obuhvaća:

- ispitivanje zaštite od rada bez vode
- ispitivanje i dopumpavanje tlačne posude na tlak od 3,5 bar
- ispitivanje tlačnog senzora
- pregled crpki i vratila
- podešavanje aktivnih alarma
- puštanje u rad.

Redovni godišnji pregled, servis agregata za rezervno napajanje električnom energijom hidrostanice u slučaju ispada mrežnog napona izvodi registrirana tvrtka, a obuhvaća:

- zamjena ulja i filtera, filtera goriva i filtera zraka
- kontrola stanja rashladne tekućine i dolijevanje po potrebi
- kontrola remena, remenice i španera
- kontrola rada pumpi
- kontrola startne baterije - akumulatora
- kontrola cjelokupnog sustava, testiranje i čišćenje
- izmjena neispravnih dijelova, otklanjanje uočenih nepravilnosti
- probno startanje
- stavljanje agregata u automatski mod rada.

Po obavljenom servisu serviser je dužan izdati servisni Zapisnik.

4. Kontrola ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 46.

Svaki djelatnik dužan je obavljati preventivnu kontrolu ispravnosti strojeva, uređaja, instalacija te opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara u prostoru i prostorijama u kojima obavlja rad te o uočenim neispravnostima ili propustima obavijestiti rukovoditelja odijela. Rukovoditelji zaduženi za proces rada u određenom prostoru, dužni su o uočenim ili dojavljenim propustima obavijestiti Stručnu osobu za zaštitu od požara. Stručnu osobu za zaštitu od požara dužna je organizirati otklanjanje utvrđenih nedostataka u najkraćem roku.

Članak 47.

Ako Stručnu osobu za zaštitu od požara utvrdi da postoje ozbiljni nedostaci za siguran tijek rada glede ispravnosti uređaja i opreme za dojavu i gašenje požara mora pokrenuti postupak žurnog uklanjanja utvrđenih nedostataka. U slučaju prekida rada iz razloga navedenih u prethodnom stavku, dužan je o tome obavijestiti ravnatelja.

Članak 48.

Rukovoditelji odjela dužni su kontrolirati primjenu mjera zaštite od požara i eksplozija tijekom rada i upozoriti djelatnike na utvrđene propuste i manje prijestupe glede nepoštovanja propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija.

Članak 49.

Rukovoditelji odijela i djelatnici Odjela tehničkih poslova i održavanja u redovnom obilasku građevine i prostora obavlja kontrolu ispravnosti uređaja i sredstava za dojavu i gašenje požara,

vizualnim pregledom. Ako navedeni u redovnoj kontroli utvrde neispravnost opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara o tome će izvijestiti Stručnu osobu za zaštitu od požara.

Članak 50.

Rukovoditelji odijela i djelatnici Odjela tehničkih poslova i održavanja u sklopu kontrole ispravnosti opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara obavljaju sljedeće poslove:

- kontrolu rasporeda i ispravnosti sredstava i opreme za gašenje požara
- kontrolu postavljenih znakova upozorenja i znakova zabrane
- kontrolu načina skladištenja i odlaganja materijala i roba
- kontrolu prohodnosti unutarnjih putova i evakuacijskih izlaza
- kontrolu prohodnosti vatrogasnih putova i pristupa objektu za vatrogasna vozila.

Članak 51.

Ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara postavljenih u građevinama MCDRVU obavlja tvrtka koje je registrirana i za to ima ovlaštenja od MUP-a. Ispitivanje sustava za dojavu požara obavlja se najmanje jednom (1) godišnje (svakih 12 mjeseci). Na kraju zapisnika daje se zaključak o ispravnosti sustava za dojavu i gašenje požara. Zapisnik o ispitivanju potpisuje ispitivač i odgovorna osoba u poduzeću.

Članak 52.

Provjera ispravnosti servis djelovanja sustava za dojavu požara obavlja se najmanje (2) puta godišnje u približnim istim vremenskim razmacima (svakih 6 mjeseci).

Provjerava se ispravnost:

glavnih vodova od toga najmanje jedan javljač;

- uređaj za pokazivanje – centrala za dojavu požara;
- uređaj za uzbunjivanje;
- uređaj za upravljanje i prosljeđivanje signala.

Za vrijeme servisa sustava za dojavu i gašenje požara vodi se zapisnik u koji se unose sve radnje koje se obavljaju tijekom servisa sa zaključkom o ispravnosti sustava vatrodjave.

VI. OSPOSOBLJAVANJE I UPOZNAVANJE DJELATNIKA S OPASNOSTIMA IZ ZAŠTITE OD POŽARA

a. Osposobljavanje djelatnika

Članak 53.

Svaki djelatnik prije rasporeda na radno mjesto mora proći osnovno osposobljavanje u trajanju od minimalno 8 školskih sati na način i po programu utvrđenim važećim *Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (N.N 61/94).*

Članak 54.

Osposobljavanje radnika povjerava se pravnoj osobi koja ispunjava uvjete za osposobljavanje radnika i koja ima suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova RH za obavljanje tih poslova.

Program osposobljavanja sastoji se iz teoretskog i praktičnog dijela.

Članak 55.

Djelatnicima koji uspješno polože teoretski i praktični dio programa osposobljavanja izdaje se Uvjerenje o osposobljenosti čiji je oblik i sadržaj propisan *Pravilnikom o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom (NN 61/94)*.

Članak 56.

Uvjerenja se čuvaju u pisarnici ravnateljstva u dosjeu djelatnika. Dokumentacija o provjeri znanja djelatnika (testovi i sl.) čuva se kod izvođača programa.

Članak 57.

Evidenciju osposobljenih djelatnika za provedbu zaštitu od požara vodi stručna osoba određena za provedbu zaštite od požara u Javnoj ustanovi.

b. Upoznavanje djelatnika s opasnostima na radnome mjestu

Članak 58.

Svakog djelatnika koji prvi put dolazi na radno mjesto, neposredni rukovoditelj dužan je upoznati s opasnostima glede nastanka požara i eksplozije na tom radnom mjestu i u njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da požar i eksplozija kako isti ne bi nastali.

Članak 59.

Djelatnici koji tijekom rada redovito ili povremeno obavljaju više različitih poslova, moraju za te poslove biti osposobljeni i od neposrednog rukovoditelja upoznati sa svim opasnostima i mjerama zaštite od požara na tim poslovima.

VII. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA

1. Osnovne mjere zaštite od požara

Članak 60.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama, instalacijama, uređajima za zagrijavanje i rashladnim uređajima, na kojima može doći do nastajanja i širenja požara.

a. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 61.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili rekonstrukcije gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koji se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini
- sprečavanje širenja požara - lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova)
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 62.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije ili rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 63.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenje građevinskih radova po dokumentaciji za koju je izdana suglasnost. Građevinske konstrukcije se pregledavaju radi utvrđivanja stanja otpornosti protiv požara.

Ulazni i izlazni putovi

Članak 64.

Cjelokupan prostor na hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i ne zakrčen. Nagazna površina podova na izlazima i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna niti imati nagle promjene visine.

Članak 65.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi i danju i noću.

Članak 66.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora. Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50m. Kod višekatnih građevinskih objekata raspored i broj izlaznih vrata treba u pravilu biti takvi da udaljenost između najudaljenijeg radnog mjesta i najbližeg izlaza na stubište ne bude veća od 30 metara. Dužine puta evakuacije može se odrediti i računski, koristeći pri tome horizontalnu i vertikalnu brzinu kretanja osoba i vrijeme koje se smatra dovoljnim za udaljšavanje do sigurnog prostora.

Članak 67.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zakretna i izvedena od ne gorivog materijala te se ne smiju zaključavati. Rukohvati i ograde na stepeništu koje služi za evakuaciju osoba trebaju biti stabilno pričvršćeni za konstrukciju građevine.

Unutarnja vrata na radnim prostorijama i u prostorijama u kojima postoji opasnost od požara ili eksplozije moraju biti postavljena prema smjeru najbližeg izlaza. Vanjska vrata na radnoj prostoriji moraju se otvarati prema van.

Otvori u zidovima

Članak 68.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati. Sva vrata moraju se otvarati u smjeru izlaženja (evakuacije) a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti. Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno. Sva vrata na skladištima moraju biti od ne gorivog materijala, a u među požarnim sektorima moraju imati određenu vatrootpornost.

Članak 69.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda. Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena. Ostakljenost prozora staklom debljine 3 mm ili tanjim moraju biti izvedeni tako da se onemogući širenje požara okomito po fasadi.

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 70.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara kad se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevinska dozvola. Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanja) treba popraviti. Popravlja se materijalom istih protupožarnih karakteristika kao i prijašnji. U blizini zidova od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 71.

Zaštitni premazi (boje) trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati. Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregledi moraju se obavljati:

- zidova , stropova i podova najmanje jedanput u godini
- požarnih zidova svakih šest mjeseci
- mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 72.

Kod stropnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali), ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. Sve stropove treba pregledavati jedanput godišnje, a stropove međukatnih konstrukcija, čija je svrha širenje požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 73.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore. Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni materijalom potrebne otpornosti protiv požara. Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci. Sve stropove odnosno međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, svakih 6 mjeseci.

Pokrovi i krovšta

Članak 74.

Pri izgradnji krovšta treba se držati slijedećeg:

- krovšta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku)
- krovšte treba pratiti protupožarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi.

Članak 75.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja. Krovšta u pravilu trebaju biti izgrađena od negorivog materijala a ako ne onda protupožarnim premazima osigurati potrebnu otpornost na požar (minimum 30 minuta). Ako je krovšte izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati s gorivim materijalom. Ako se upotrebljava izolacijska masa u vrućem stanju, topljenje mase ne smije se obavljati na krovšnom prostoru, već se mora dopremiti na krovšte u zatvorenim posudama. Na sve dijelove krovšta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim stepenicama sa rukohvatima. U prostoru tavana ne smije se ostavljati niti držati nikakav gorivi građevinski materijal niti predmeti koji mogu uzrokovati požar. U prostoru potkrovlja ne smije biti niti jedno rasvjetno tijelo bez zaštitne armature, a ako je isto postavljeno na gorivu konstrukciju mora imati podlogu od negorivog materijala.

Prometnice i prilazi

Članak 76.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju stalno biti održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega
 - da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prokop), dok nije osiguran drugi pristup do građevina (zaobilaznica, premošćenje preko prekopa i sl.)
 - da nisu zakršeni vozilima
 - da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima
 - da je osiguran nesmetani pristup
 - da je osiguran nesmetani pristup hidrantima štićenog objekta.
- Vatrogasni pristup za intervenciju mora biti izveden tako da izdrže osovinski pritisak najmanje 10 t.

Dimnjaci

Članak 77.

Pregled ispravnosti dimnjaka obavlja ovlašteni dimnjačar u propisanim rokovima. Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba se obaviti prije početka loženja i nakon završetka loženja. Vratašca se stavljaju u pravilu u podrum i na tavan. Ne smije biti u skladišnim prostorijama, spremišta, garažama, prostorijama za smještaj ili preradu lakozapaljivih tvari. Pristup vratašcima mora biti nesmetano

trajno osiguran. Zidovi zidanih dimnjaka u tavanskim prostorima ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez pukotina.

2. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima

a. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama, uređajima i strojevima

Članak 78.

U glavnom razvodnom ormaru kao i razvodnim ormarima u pojedinim dijelovima građevina moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Članak 79.

Isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) obavlja se glavnim sklopkama na glavnom razvodnom ormaru građevine ili na razdjelnicima pojedinih dijelova.

Članak 80.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije. Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka. Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima mogu obavljati samo zaduženi i ovlašteni električari. Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 81.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni. Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama. Ključevi ormara moraju se nalaziti kod Domara, Prijavnici 1 i kod stručnjak za zaštitu od požara.

Članak 82.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama, te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene. Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji isključeno-uključeno.

Članak 83.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Članak 84.

Električne instalacije podliježu obvezi periodičkog ispitivanja svake 4 godine (ispitivanje otpora izolacije električne instalacije te zaštite od indirektnog napona dodira). O svakom obavljenom

pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ovlašteni ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara. Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene električne uređaje i instalacije. Protokoli ispitivanja i Uvjerenja o ispravnosti trajno čuva osoba zadužena za provedbu zaštite na radu i zaštite od požara.

Članak 85.

Prije početka rada vizualno treba pregledati svaki uređaj (stroj) i prostor oko njega. Pristup komandama i tipkalima za zaustavljanje rada mora uvijek biti slobodan. Po završetku rada uređaj (stroj) se mora: staviti u bez naponsko stanje i prostor oko njega ostaviti čist te ukloniti sve zapaljive materijale i tvari. Čišćenje strojeva mora se obavljati kada je stroj izvan pogona. Čišćenje i održavanje strojeva, kada se upotrebljavaju zapaljive tekućine može se obavljati samo ako je osigurano djelotvorno provjetravanje. Strojevi i uređaji se moraju pregledavati i ispitivati u redovnim periodičnim razmacima. O pregledu i ispitivanju ovlašteni ispitivač je dužan izdati pisani nalaz iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Članak 86.

Zabranjena je uporaba električnih uređaja za zagrijavanje i električnih kuhala s otvorenom žarnom niti.

b. Mjere zaštite od požara na gromobranskim instalacijama

Članak 87.

U skladu s procjenom rizika a u skladu s preuzeti EU normama na građevini se postavljaju ili ne postavljaju sustav za zaštitu od munje. Ukoliko je postavljena gromobranska instalacija mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka
- nakon svakog udara groma u građevinu ili instalaciju
- u redovnim periodičnim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela, a u skladu s odredbama *Tehničkog propisa za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama (NN 87/08, 33/10)* i važećim i preuzetim EU normama. O svakom pregledu ovlaštena ustanova sastavlja zapisnik u koji unosi sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

c. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima

Članak 88.

Plinske instalacije moraju biti izvedene u skladu s važećim propisima ili priznatim pravilima tehničke prakse te u skladu s propisanim normama od strane distributera plina. Priključak plinske instalacije na distributivnu mrežu može se izvršiti samo preko regulacijskog kompleta sa brojilom.

Na glavnom dovodu mora postojati zatvarajući ventil za iskapčanje cjelokupne instalacije plinske mreže Javne ustanove. Na svakom ogranku plinske mreže za dijelove ili cjelokupne građevine mora postojati na vanjskoj strani građevine glavni zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara. Ispred svakog plinskog trošila pored zapornog ventila na trošilu mora postojati poseban ventil za odvajanje plinskog trošila od razvodne plinske mreže u slučaju potrebe (popravak i sl.). Plinska instalacija mora biti oličena žutom bojom radi lakšeg raspoznavanja. Pristup do ventila za isključenje plinske instalacije mora uvijek biti slobodan i pristupačan. Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja. Svaki primijećen kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i drugo, mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti domaru na održavanju i obustaviti rad sa trošilom.

Članak 89.

Dozvoljeno je korištenje samo atestiranih plinskih trošila. Redovito održavanje plinskih trošila obavlja ovlaštenu servisnu u skladu s rokovima propisanim od strane proizvođača. Ovlašteni servis dužan je sastaviti pisano Izvješće o obavljenoj servisu i poduzetim radovima odnosno zamijenjenim neispravnim dijelovima.

Članak 90.

Ispitivanje ispravnosti (nepropusnosti) plinskih instalacija vrši ovlaštena tvrtka, u rokovima i na način koji je propisao proizvođač opreme, projektant, izvođač i / ili distributer plina. Nakon provjerenog ispitivanja ovlaštena tvrtka dužna je izdati uvjerenje o pogonskom stanju (nepropusnosti) plinske instalacije. Funkcionalno ispitivanje plinskih trošila obavlja ovlaštena tvrtka u propisanim rokovima.

d. Mjere zaštite od požara plinskih kotlovnica

Članak 91.

Za konstrukciju i obloge građevinskih elemenata kotlovnice moraju se upotrebljavati negorivi elementi. Ispitivanje se provodi prema važećim hrvatskim normama. Zidovi i krovovi kotlovnice moraju biti otporni najmanje 30 min. ako postoji opasnost od preskoka ili prodora požara. Vrata i prozori na zidovima otpornim na požar moraju biti najmanje jednako otporni na požar kao i zidovi na kojima se nalaze. Vrata kotlovnice moraju se otvarati prema van. Vrata moraju biti izrađena tako da se sama zatvaraju. Za vanjska vrata mora se predvidjeti mogućnost fiksiranja u otvorenom položaju. Ako se vrata automatski zatvaraju, koristi se čelična opruga, a ne uljni zatvarač. To vrijedi i za vrata susjedne prostorije.

Na izlazna vrata postavlja se jasno uočljivo i trajno upozorenje „IZLAZ“.

Na ulazna vrata, s vanjske strane, postavlja se natpis „**KOTLOVNICA – NEZAPOSLENIMA ULAZ ZABRANJEN !**“.

U kotlovnici mora postojati najmanje jedan siguran izlaz. Siguran je izlaz i izlaz iz prostorije kotlovnice u prostoriju na istoj razini uz uvjet da iz te prostorije postoji izlaz u slobodni prostor. Ako je površina kotlovnice veća od 40 m² ili ako je kapacitet veći od 350 kW, u kotlovnici mora postojati i drugi izlaz na pogodnom mjestu. Kao drugi izlaz može poslužiti i dovoljno velik i pristupačan prozor, minimalne dimenzije 60x90 cm, do kojega se može doći ugrađenim penjalicama. Taj se prozor mora otvarati prema van.

U kotlovnici se ne smiju nalaziti predmeti ili sredstva koja povećavaju opasnost od požara ili eksplozije. Svaka kotlovnica mora biti opskrbljena opremom za gašenje požara, koju čine hidrantska mreža i mobilna oprema.

Mobilna oprema za gašenje u kotlovnici sadrži:

- za kotlovnice površine poda do 50 m² – dva S-6 aparata i jedan CO₂ – 5 aparat.

Ako se osim plinovitog goriva koristi i tekuće gorivo, u kotlovnici se mora nalaziti i sanduk s pijeskom.

Članak 92.

Prostor kotlovnice mora biti čist i ne smije se koristiti kao skladišni prostor.

Članak 93.

Periodičan pregled i ispitivanje kotlovnice vrši ovlaštena pravna osoba u skladu s odredbama važećih propisa.

e. Mjere zaštite od požara kod korištenja ventilacijskih i klimatizacijskih uređajima za zagrijavanje, grijanje i provjetravanje

Članak 94.

Svi dijelovi sustava ventilacije, grijanja i klimatizacije moraju biti izvedeni i održavani tako da ne postoji opasnost od nastanka požara.

Članak 95.

Ventilacijski sustav mora biti izveden od negorivog materijala, s glatkim unutarnjim površinama i bez izbočenih dijelova na koje bi se mogle skupljati čestice prašine i masnoće.

Ventilatori i njihovi dijelovi moraju biti izrađeni tako da pri radu, uključivanju ili isključivanju ne dođe do:

- stvaranje električnog luka ili iskre
- zagrijavanje električnog vodiča
- stvaranje statičkog elektriciteta
- stvaranje iskre zbog udara ili međusobnog trenja dijelova ventilatora.

Članak 96.

Ventilacijski sustav (ventilacijske cijevi, ventilator i dr.) moraju se redovito pregledavati, a nataložene čestice masnoće i prašine uklanjati periodično svaka tri mjeseca, a u skladu s odredbama važećeg Pravilnika za ventilacijske i klimatizacijske sisteme.

Članak 97.

Način zagrijavanja, vrste grijaćih tijela i njihov smještaj moraju odgovarati namjeni prostorije.

U prostorijama građevine i njenim pojedinim građevinskim dijelovima ne smiju se upotrebljavati kuhala – električne grijalice sa otvorenim grijačima, električni radijatori i drugi slični aparati i grijača tijela, osim u za to posebno opremljenim prostorijama, te uz prethodno pribavljen pristanak odgovorne osobe za zaštitu od požara. Zagrijavanje poslovnih i drugih pomoćnih prostorija treba provoditi sustavom centralnog grijanja ili priznatim uređajima i aparatima za zagrijavanje prostorija.

f. Mjere zaštite od požara za vodovodne instalacije i kanalizaciju

Članak 98.

Vodovodne instalacije moraju biti izgrađene i postavljene u skladu s važećim tehničkim normativima i HR normama za izgradnju vodovodnih instalacija. Kapacitet, tlak i dimenzije vodovodne instalacije mora biti takav da se može vršiti gašenje požara i hlađenje na zadovoljavajući način u svim objektima i prostorijama. Vodovodne instalacije, izvori vode moraju se držati u ispravnom stanju uz redovnu kontrolu njene ispravnosti i funkcionalnosti. Vodovodna instalacija mora biti zaštićena od smrzavanja, prekomjernog zagrijavanja, korozije te svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja. Kanalizacija se mora izvesti po postojećim građevinsko-tehničkim propisima i HR normama. Za odvođenje otpadnih tehničkih voda koje sadrže masne, lakozapaljive i/ili otrovne tvari mora se predvidjeti posebna kanalizacijska mreža sa neutralizacijskim i separacijskim uređajima i jamama. Kanalizacijska mreža mora biti zaštićena od smrzavanja, prekomjernog zagrijavanja te svih drugih kemijskih i mehaničkih utjecaja i oštećenja. Izvođenje kanalizacijske mreže mora biti takvo, da je omogućena lagana revizija i čišćenje bilo vertikalnih ili horizontalnih dionica.

3. Posebne mjere zaštite od požara

Članak 99.

Pod posebnim mjerama zaštite od požara smatraju se mjere zaštite od požara koje se moraju provoditi u pojedinim prostorijama Javne ustanove. Pod posebnim mjerama zaštite od požara smatraju se postupci koji osiguravaju da do požara ne dođe, a ako do požara dođe da se opasnosti svedu na najmanju moguću razinu.

Članak 100.

U skladištima zapaljive tekućine ili druge zapaljive tvari i arhivira dokumentacija zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri, te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju.

Članak 101.

Otpadni materijal(masti, ulja, masne krpe, plastična i druga ambalaža, kao i drugi otpadni materijal) moraju se nakon završetka rada iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

Članak 102.

Javna ustanova je ustanova u kojoj je zabranjeno pušenje u svim zatvorenim prostorima osim u za to posebno namijenjenoj i označenoj prostoriji.

Članak 103.

Posebne mjere obuhvaćaju upotrebu, čuvanje i skladištenje zapaljivih tekućina i drugih zapaljivih materijala. Čuvanje i skladištenje zapaljivih tekućina i drugih zapaljivih materijala mora se obavljati sukladno važećim propisima.

a. Posebne mjere zaštite od požara u skladištima

Članak 104.

Put za evakuaciju mora biti neprekidan, ravan, uvijek slobodan i prohodan u smjeru izlaza. Širina puta za evakuaciju mora iznositi najmanje 0,8 m. Izlazna vrata moraju se otvarati prema van, a širina vrata mora iznositi najmanje 0,8 m. Udaljenost uskladištene robe od električnih sklopki mora biti takva da je do istih osiguran nesmetan pristup, a od rasvjetnih mjesta i grijaćih tijela koja nemaju štitnik za zračenja topline udaljenost uskladištene robe ne smije biti manja od 0,5 m. Vatrogasni aparati i hidrantski ormarići ne smiju se zakloniti skladištenom robom. Zabranjeno je pušenje u svim dijelovima skladišta.

b. Posebne mjere zaštite od požara u tehničkoj radionici održavanja

Članak 105.

Način skladištenja motornog benzina kao i rukovanje istim mora se provoditi isključivo u skladu s pisanim uputama za siguran rad.

Članak 106.

Čišćenje, pranje i održavanje svih sredstava rada za održavanje okoliša izvodi se isključivo u skladu s pisanim uputama i propisanim sredstvima nakon što se isti isključe iz pogona.

Članak 107.

Zabranjeno je pušenje tijekom izvođenja svih poslova održavanja.

Članak 108.

Posebne mjere zaštite od požara pri zavarivanju na privremenom mjestu:

- za zavarivanje odobrenje izdaje ovlaštena osoba za provedbu zaštite od požara
- odgovornost za sigurnu provedbu zavarivanja snosi rukovoditelj zavarivanja u krugu od deset metara od mjesta zavarivanja mora biti očišćeno od gorivih materijala tj. iste ukloniti
- onemogućiti prijenos iskre u druge prostore preko otvora, ventilacije i sl., zatvaranjem ili prekrivanjem istih negorivim prekrivačem spriječiti prijenos topline na gorivu konstrukciju postavljanjem pregrada i sl.
- osigurati potreban broj vatrogasnih aparata i hidranta
- osigurati vatrogasno dežurstvo ako se zavarivanje izvodi na mjestu gdje je zaštita izvršena prekrivanjem ili se izvodi u blizini zidova, tavanica ili krovova.

c. Administrativne i pomoćne prostorije

Članak 109.

U administrativnim i pomoćnim prostorijama moraju se primjenjivati slijedeće mjere zaštite od požara:

- zagrijavanje prostorija provodi se isključivo sustavom centralnog grijanja ili prema potrebi propisanim uređajima ili aparatima za zagrijavanje prostorija (pećima na kruto, tekuće ili plinovito gorivo ili električnim ogrjevnim tijelima
- hodnici moraju biti slobodni i prohodni da bi prolaz ljudi bio omogućen u svakom trenutku
- površine za kretanje ne smiju biti klizave
- čišćenje podova ili drugih površina smije se vršiti samo s prikladnim nezapaljivim preparatima
- zabranjena je upotreba bilo kakvih improviziranih električnih kuhala ili peći sa otvorenim grijaćim spiralama
- papire i druge lako zapaljive tvari treba držati odmaknute od rasvjetnog tijela minimalno 0,5m
- električne kabele koji se nalaze na površinama za kretanje osoba treba mehanički zaštititi kako ne bi došlo do oštećenja izolacije na njima
- produžne električne kablove povremeno provjeravati na svojstvo zagrijavanja izolacije naročito na mjestu ulaska kabla u priključno tijelo – utikač
- ne smiju se odbacivati goruće opuške cigareta ili šibice u košaru za papire, kao i za stolove, ormare te drugih zapaljivih predmeta.

Nakon završetka rada čistačica ili druga osoba dužna je provesti slijedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije nas određeno vrijeme
- pomoću prekidača isključiti električnu energiju, u svim prostorijama i to za osvjtljenje i priključna električnih trošila
- isključiti električnu energiju putem sklopki
- zatvoriti glavna ulazna vrata ili vrata na hodniku.

d. Mjere zaštite od požara pri arhiviranju pismena

Članak 110.

Dokumentacija se arhivira ako je moguće u vatrootpornim metalnim ormarima na policama od negorivog materijala. Vatrogasni aparati postavljaju se neposredno ispred ulaznih vrata u prostoriju arhive ili neposredno uz vrata u unutrašnjost prostorije. Ako se dokumentacija ne drži u vatrootpornim metalnim ormarima, ne smije biti postavljen neposredno uz rasvjetna tijela tj. mora biti odmaknuta minimalno 50 cm od istih. Rasvjetna tijela u prostorijama arhive obvezno moraju imati zaštitnu armaturu (poklopac). Prostorija arhive je prostor s visokim požarnim opterećenjem o po mogućnosti treba predstavljati zaseban požarni sektor. Ukoliko to nije izvedeno, istu prostoriju po mogućnosti potrebno je štititi s najmanje dva (2) prijenosna vatrogasna aparata tipa S-9 s prahom za gašenje požara krutih tvari – oznaka A. Ukoliko je u prostoru arhive smješten i unutarnji hidrant istom se mora osigurati nesmetan prilaz. Razmak između polica na kojima se nalazi arhiviran materijal, ne smije biti manji od 0,7 m. U prostoriji arhive ne smije se odlagati predmeti koji mogu dužim stajanjem dovesti do samozapaljenja.

e. Odobrenja i dokumentacija

Članak 111.

Prilikom izgradnje objekta, rekonstrukcije, nabave novih materijala, uređaja i instalacija i sl. mora se voditi računa o dobivanju odgovarajućih odobrenja, dozvole te suglasnosti nadležnih tijela za poslove

zaštite od požara. Izgradnja, rekonstrukcija objekata ili instalacija, postavljanje oruđa za rad i dr. može započeti samo na osnovu odobrene tehničke dokumentacije. Od nadležnog tijela za poslove zaštite od požara, moraju se tražiti suglasnosti kad se vrše promjene u objektima, postrojenjima, tehnologiji i sl. koje bi mogle znatno utjecati na sigurnost od požara. Ako komisija za tehnički pregled utvrdi da se nisu poduzele propisane, odnosno, uvjetovane mjere zaštite od požara i ako su uočeni drugi nedostaci, moraju se ukloniti u roku koji odredi komisija. Puštanje u pogon izgrađenog ili rekonstruiranog objekta, nabavljenog uređaja ili postrojenja i instalacija, može se dozvoliti samo ako su prethodno pribavljena službena odobrenja od nadležnih tijela (uporabna dozvola). Prilikom nabavke strojeva i uređaja za rad mora se obvezno pribaviti tehnička dokumentacija, atesti, garancije, upute i dr. Atesti i ostala dokumentacija moraju se čuvati na određenom mjestu s drugom dokumentacijom, kao trajni dokument. Za sve izvedene instalacije (vodovod, kanalizacija, hidrantska mreža, plinska instalacija, električne instalacije i gromobranske te dr.) u adaptiranim i novo izgrađenim objektima moraju se pribaviti dokumenti o njihovoj ispravnosti tj. atesti, zapisnici, izvještaji, protokoli ispitivanja i dr., a u skladu svih propisanih pravila za pojedine instalacije. Navedena dokumentacija mora se čuvati na jednom mjestu sa ostalom dokumentacijom objekta, kao trajni dokument. Svi novoizgrađeni, rekonstruirani i postojeći objekti moraju imati tehničku dokumentaciju, odnosno elaborat stvarnog izvedenih radova (stvarnog stanja) koja u toku uporabe objekta može služiti za eventualne rekonstrukcije, dogradnje, održavanje i nadzor.

4. Ostale mjere zaštite od požara

a. Općenito

Članak 112.

Zabranjeno je bacati opuške cigareta ili šibica na pod i u plastične koševe za otpad. Opušci se moraju odbaciti u pepeljare ili na druga za to predviđena mjesta gdje ne može doći do nastanka požara. Pušenje je dozvoljeno samo na za to označenim mjestima u i izvan zatvorenih prostorija.

Članak 113.

Red i urednost u radnim prostorijama, pomoćnim prostorijama, pomoćnim prostorijama i slobodnim površinama mora osigurati slobodno i nesmetano kretanje bez prepreka. Hodnici, prolazi, transportni putovi i dr. moraju biti čisti i slobodni te ne smiju biti zakrčeni. Odlaganje stvari, opreme i dr. najstrože je zabranjeno na prethodno navedenim površinama.

Članak 114.

Sklopke električnih instalacija, vatrogasni aparati i uređaji, te svi drugi uređaji i instalacije moraju biti uvijek pristupačni. Zabranjuje se zakrčivanje putova, uređaja i naprava koje služe za potrebe gašenja požara, spašavanja ljudi i imovine.

Članak 115.

Radne i pomoćne prostorije te drugo moraju se održavati urednim kako bi se isključila svaka smetnja pri gašenju požara i spašavanju.

Članak 116.

Svi uređaji, instalacije, putovi, izlazi i sl. moraju biti vidljivo i jasno označeni kako bi se moglo brzo snaći i orijentirati u slučaju požara te brzog reagiranja za spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom. Svi ključevi objekta pohranjeni su na Prijavnici 1. na kojoj je 24 h zaštitarska služba.

b. Održavanje čistoće

Članak 117.

Sve otpadne materijale kao što su papir, zapaljiva ambalaža i sl. mora se redovito čistiti i održavati na takav način da ne predstavljaju opasnost za okolinu.

Članak 118.

Čišćenje prostorija vrši se utvrđenim rasporedom ovisno o obimu (dnevno, tjedno, mjesečno). U prostorijama moraju biti koševi za smeće (ovisno o vrsti smeća). Pražnjenje koševa kao i čišćenje radnih prostora je svakodnevno a sukladno ugovoru s vanjskim uslužiteljem.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 119.

Izmjene i dopune ovoga Pravilnika donose se na način i prema postupku utvrđenom za njegovo donošenje.

Članak 120.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“.

BROJ: MCDR Vukovar-UV/1-21-01-4

Zagreb, 2. srpnja 2021. godine

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
POTPREDSJEDNIK VLADE I
MINISTAR HRVATSKIH BRANITELJA**

Tomo Medved
JAVNA USTANOVA
MEMORIJALNI CENTAR
DOMOVINSKOG RATA VUKOVAR
Vukovar, Ivo Tijardovića 60 ③

Na Pravilnik o zaštiti od požara Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ Ministarstvo hrvatskih branitelja je dalo suglasnost dana 24. lipnja 2021. godine, KLASA: 022-06/21-04/6, URBROJ: 522-2/1-21-1.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči Javne ustanove „Memorijalni centar Domovinskog rata Vukovar“ dana 4.8. 2021. god., a stupio je na snagu dana 12.8. 2021. god.

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA
POTPREDSJEDNIK VLADE I
MINISTAR HRVATSKIH BRANITELJA**

JAVNA USTANOVA Tomo Medved
MEMORIJALNI CENTAR
DOMOVINSKOG RATA VUKOVAR
Vukovar, Ivo Tijardovića 60 ③

